

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури

Проректор

“30”

08

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корекція адиктивних станів засобами фізичної культури

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта. Фізична культура

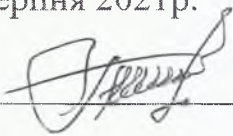
Івано-Франківськ – 2021

Робоча програма «Корекція адиктивних станів засобами фізичної культури» для студентів спеціальності 014 Середня освіта. Фізична культура, 2021 р.

Розробники: кандидат психологічних наук, доцент Мицкан Тетяна Степанівна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Теорії та методики фізичної культури

Протокол № 1 від 30 серпня 2021р.

Завідувач кафедри к.б.н., доцент Лісовський Б.П.

30 серпня 2021 р.

Схвалено науково-методичною радою факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від №1 від 30 серпня 2021 р.

Голова Лапковський Е.Й.

©Мицкан Т.С., 2021 рік
© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 30	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u>	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність – 014 Середня освіта. Фізична культура	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне завдання - методичні розробки лекції і практичного заняття		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 34 самостійної роботи студента – 56	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>магістр</u>	Лекції	
		14год.	6 год.
		Семінарські	
		20год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		56	80
		Індивідуальні завдання: _____ год.	
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,5

для заочної форми навчання – 1:18

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Вивчення даної дисципліни передбачає засвоєння магістрами системи наукових і практичних знань, вмінь і компетенцій в напрямку корекції адиктивної поведінки дітей засобами фізичної культури та реалізація їх у своїй професійній діяльності.

Цілі: - синтезувати знання про сутність адиктивної поведінки та соціокультурних залежностей серед дітей, підлітків та осіб юнацького віку;

- аналізувати причини формування адикції та її наслідки для дитини;
- визначати ознаки і критерії адиктивної поведінки та соціокультурної залежності у дітей та можливості запобігти кримінальним чи антисоціальним їх діям;
- використовувати можливості фізичної культури для корекції та профілактики адикції.

Загальні компетентності:

ЗК-2 здатність діяти в нестандартних ситуаціях, адаптуватися до нових ситуацій, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення

ЗК-3 здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації

ЗК-4 здатність впливати на формування цілей команди, діяти на її соціально-психологічний клімат в потрібному для досягнення мети напрямі

ЗК-6 здатність приймати нестандартні рішення та вирішувати проблемні ситуації

ЗК-10 здатність до комунікації в усній і письмовій формах для розв'язування задач професійної діяльності, в тому числі й іноземною мовою

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК-1 володіння високим рівнем знань у сфері фізичного виховання та рекреаційно-оздоровчої діяльності (з новітніми теоріями, інтерпретаціями, методами і технологіями)

ФК-2 здатність застосовувати в педагогічній діяльності актуальні технології, організаційні форми, методи, прийоми і засоби навчання і виховання з метою підвищення якості освітнього процесу з фізичної культури

ФК-4 здатність застосовувати в освітньому процесі технології педагогічного контролю результатів навчання і виховання, інтерпретувати результати і вносити корективи в організацію освітньої діяльності і в підвищення результативності освітнього процесу з фізичного виховання

ФК-5 здатність налагоджувати зв'язки з особами, залученими до педагогічного, рекреаційно оздоровчого та організаційно-управлінського процесів, з метою підвищення його ефективності

ФК-6 здатність вносити корективи в робочу програму, план вивчення навчального курсу, дисципліни (модуля), освітні технології, власну професійну діяльність на підставі аналізу процесів і результатів

ФК-8 здатність до формування в учнів (студентів) ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків

ФК-10 розробляти програми і методичну документацію у сфері фізичної культури з врахуванням соціальних, морфо-функціональних, психологічних особливостей контингенту різного віку і статі, природних і економічних особливостей регіону

ФК-17 здатність направляти всі види своєї професійної діяльності на пропаганду здорового способу життя різних груп населення, на формування фізичної культури особистості, як комплексної, цілеспрямованої системи на основі міждисциплінарного підходу

ФК-18 здатність розробляти, реалізовувати і контролювати соціально значущі програми по залученню різних груп населення до активних занять фізичною культурою і пропаганди здорового способу, використовуючи новітні технології

Програмні результати:

ПРН-1 знає та розуміє закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності

ПРН-2 знає базові основи психології, педагогіки та розуміє загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів старшої школи, студентів та інших груп населення

ПРН-3 знає психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі

ПРН-7 знає методологію системних досліджень, методи дослідження та аналізу складних об'єктів і процесів, розуміє їх складність, різноманіття, багатофункціональність для розв'язання прикладних завдань у галузі професійної діяльності

ПРН-8 вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи

ПРН-9 вміє розробляти і реалізувати методики, технології і прийоми навчання, аналізувати результати процесу їх використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність, в тому числі в умовах інклюзії

ПРН-12 вміє надавати консультації з практичних питань організації здорового способу життя, розвитку фізичних якостей, вивчення та вдосконалення життєво важливих рухових навичок та навичок самоконтролю, загартування

Міждисциплінарні зв'язки:

Соціальна психологія, загальна психологія, психологія праці, психологія мотивації, психологія конфлікту, організаційна психологія, психологічний супровід персоналу організації, психологічний відбір і оцінка персоналу

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сучасна адиктологія. Поведінкова норма. Девіантна поведінка: структура, механізми, клінічні форми.

Визначення понять: залежність, адикція, зловживання, звикання, азартна поведінка, надцінне захоплення, патологічний потяг, нав'язливість, компульсія. Взаємодія індивіда з реальністю в нормі та при різних типах девіантної поведінки. Діагностика на основі характерних ознак делінквентного типу девіантної поведінки. Діагностика на основі характерних ознак адиктивного типу девіантної поведінки. Діагностика на основі характерних ознак патохарактерологічного типу девіантної поведінки. Застосування методів і засобів фізичної культури (ФК) для корекції різних типів девіантної поведінки.

Тема 2. Механізми формування залежної особистості

Чинники формування адиктивного поведінки. Концепція адиктивного потенціалу. Нейрофізіологічні моделі формування залежних розладів. Психологічні моделі формування залежних розладів. Нейрофізіологічний вплив фізичних вправ на корекцію залежностей.

Тема 3. Класифікація залежностей, що викликають адиктивну поведінку.

Класифікація психічно активних речовин (ПАР) та їх вплив на дитячий організм. Вікові та гендерні особливості адикцій. Соціологічні, сімейні, психологічні та біологічні аспекти залежної поведінки. Види адикцій та розрізняти хімічні та нехімічні залежності. Основні мотиви при формуванні адиктивних розладів у дітей та підлітків для запобігання конфліктів та правопорушень в шкільному та позашкільному середовищі.

Психодинаміка адиктивних розладів і враховувати її негативні прояви при проведенні занять з фізичної культури.

Тема 4. Діагностика особистісної схильності до адиктивної поведінки

Критерії залежності. Основні риси залежної особистості. Загальний аналіз розладу особистості. Методики психологічної діагностики залежності. Навички діагностики схильності до адиктивної поведінки на основі рухових та тілесних дисфункцій.

Тема 5. Фізична культура, як основний чинник корекції адиктивної поведінки.

Можливості фізичної культури та її вплив на психічні та фізичні можливості дітей різного віку та їх здоров'я. Оцінка соціальної ролі ФК та її вплив на формування особистості школяра та його світогляд. Місце фізичної культури в системі цінностей «Здоровий спосіб життя». Методи і засоби фізичної культури і спорту, які можна використовувати для корекції адиктивної поведінки. Роль і місце вчителя фізичної культури в запобіганні розвитку антисоціальних залежностей та адиктивної поведінки у школярів.

Тема 6. Алкогольна залежність та токсикоманія

Клінічна картину та стадії розвитку алкоголізму та при підлітковому алкоголізмі. Психологічні чинники формування алкогольної адиктивної поведінки та шляхи її мінімізації чи усунення. Основні ознаки токсичної залежності та форми адиктивної поведінки при токсикоманії. Засоби і методи корекції і профілактики алкоголізму та токсикоманії засобами адаптивної фізичної культури та екстремального спорту

Тема 7. Наркотична залежність

Види наркотиків та психотропних речовин. Механізм впливу на організм школярів. Ранні ознаки у дітей і підлітків вживання наркотичних речовин. Основні симптоми наркотичної залежності та психологічні чинники формування наркоманії. Психологічні чинники формування наркотичної адиктивної поведінки та шляхи її мінімізації чи усунення. Засоби і методи корекції і профілактика наркоманії засобами адаптивної фізичної культури та екстремального спорту.

Тема 8. Адикції нехімічного походження

Особистісні риси патологічних гемблерів при ігровій залежності. Діагностика ознак у дітей і підлітків при сексуальній залежності. Культова (релігійна та фанатична) психічна залежність особистості та шляхи їх подолання. Харчова залежність та її основних ознак при булемії та нервовій анорексії. Ознаки спортивної адикції. Засоби та методи фізичної культури, які використовуються для корекції адикцій нехімічного походження.

Тема 9. Інші соціальні залежності дітей та молоді

Ознаки комп'ютерної адикції. Труднощі міжособистісного спілкування у дітей та підлітків та діагностика ознак залежності від соціальних мереж. Методики визначення порушення любовних взаємин та невротичних потреба в любові. Методи, засоби та різні форми фізичної культури, які застосовуються для корекції соціальних залежностей.

Тема 10. Патологічна поведінка

Критерії співзалежності та біологічні і соціальні передумови їх розвитку. Виявлення і корекція співзалежності через форми патологічної поведінки. Знання щодо прокрастинації та методи її корекції. Методи і засоби адаптивної фізичної культури для корекції патологічних форм поведінки. Інші засоби фізичної культури, що використовуються для профілактики патологічної поведінки.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
л		с	ла б	ін д	с.р.	л		с	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Сучасна адиктологія. Поведінкова норма. Девіантна поведінка: механізми, форми.	9	1	2			6	9	2				7
Тема 2. Механізми формування залежної особистості	9	2	2			5	9					9
Тема 3. Класифікація залежностей, що викликають адиктивну поведінку	9	2	2			5	9		2			7
Тема 4. Діагностика особистісної схильності до адиктивної поведінки	9	1	2			6	9					9
Тема 5. Фізична культура, як основний чинник корекції адиктивної поведінки.	9	2	2			5	9	2				7
Тема 6. Алкогольна залежність та токсикоманія	9	1	2			6	9					9
Тема 7. Наркотична залежність	9	1	2			6	9		2			7
Тема 8. Адикції нехімічного походження	9	2	2			5	9	2				7
Тема 9. Інші соціальні залежності дітей та молоді	9	1	2			6	9					9
Тема 10. Патологічна поведінка	9	1	2			6	9	2				7
Разом за змістовим модулем 1	90	14	20			56	90	8	4			78
Усього годин	90	14	20			56	90	8	4			78

Теми семінарських занять

№ з/п		Кількість Годин
1.	Тема 1. Сучасна адиктологія. Поведінкова норма. Девіантна поведінка: структура, механізми, клінічні форми.	2
2.	Тема 2. Механізми формування залежної особистості	2
3.	Тема 3. Класифікація залежностей, що викликають адиктивну поведінку	2
4	Тема 4. Діагностика особистісної схильності до адиктивної поведінки	2
5	Тема 5. Фізична культура, як основний чинник корекції адиктивної поведінки.	2
6.	Тема 6. Алкогольна залежність та токсикоманія	2
7.	Тема 7. Наркотична залежність	2
8.	Тема 8. Адикції нехімічного походження	2
9.	Тема 9. Інші соціальні залежності дітей та молоді	2
10.	Тема 10. Патологічна поведінка	2
Всього годин		20

Теми семінарських занять заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Класифікація залежностей, що викликають адиктивну поведінку	2
2.	Наркотична залежність	2

Самостійна робота денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Сучасна адиктологія. Поведінкова норма. Девіантна поведінка: структура, механізми, клінічні форми.	6
2	Тема 2. Механізми формування залежної особистості	5
3	Тема 3. Класифікація залежностей, що викликають адиктивну поведінку	5
4	Тема 4. Діагностика особистісної схильності до адиктивної поведінки	6
5	Тема 5. Фізична культура, як основний чинник корекції адиктивної поведінки.	5
6	Тема 6. Алкогольна залежність та токсикоманія	6
7	Тема 7. Наркотична залежність	6
8	Тема 8. Адикції нехімічного походження	5
9	Тема 9. Інші соціальні залежності дітей та молоді	6
10	Тема 10. Патологічна поведінка	6
	Разом	56

Самостійна робота заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Сучасна адиктологія. Поведінкова норма. Девіантна поведінка: структура, механізми, клінічні форми.	7
2	Тема 2. Механізми формування залежної особистості	9
3	Тема 3. Класифікація залежностей, що викликають адиктивну поведінку	7
4	Тема 4. Діагностика особистісної схильності до адиктивної поведінки	9
5	Тема 5. Фізична культура, як основний чинник корекції адиктивної поведінки.	7
6	Тема 6. Алкогольна залежність та токсикоманія	9
7	Тема 7. Наркотична залежність	7
8	Тема 8. Адикції нехімічного походження	7
9	Тема 9. Інші соціальні залежності дітей та молод	9
10.	Тема 10. Патологічна поведінка	7
	Разом	78

9.ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Завершується виконання студентом ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Корекція адиктивних станів засобами фізичної культури» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (2 бали);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який студент розробив самостійно (3 бали);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу (2 бали);
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (2 бали);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача) (3 бали);
- ✓ науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату – 10 балів.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл.

Орієнтовна тематика індивідуальної науково-дослідної роботи з навчальної дисципліни «Психологія адиктивної поведінки»

1. Поведінкова норма та поведінкова патологія.
2. Адиктивна поведінка та фактори її формування.
3. Залежна особистість передумова узалежненої поведінки.
4. Історично-культурні витоки адиктивної поведінки.
5. Фізіологічні механізми виникнення залежності від алкоголю та наркотиків.
6. Соціально-психологічні фактори адиктивної поведінки.
7. Алкогольна залежність – шлях від вживання до зловживання.
8. Психолого-педагогічна проблема підліткового та жіночого алкоголізму.
9. Проблема нікотинової залежності та соціально-психологічні шляхи її розв'язання.
10. Особливості залежності при вживанні різних наркотичних речовин.
11. Токсикоманія неповнолітніх як соціально-психологічна проблема.
12. Проблема співзалежності жінок та шляхи її розв'язання.
13. Проблема профілактики вживання неповнолітніми алкоголю та наркотиків.
14. Ігрова залежність як соціально-психологічна проблема.
15. Не хімічні залежності причина та наслідки.
16. Залежність від кохання: причина та шляхи вирішення.
17. Позитивні та негативні сторони «Суспільно прийнятих» форм нехімічних залежностей.
18. Технологічні адакції як соціально-психологічна проблема.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Психологія адиктивної поведінки». Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 10 балів.

Методи навчання

- Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:
- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
  - пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
  - бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
  - ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
  - практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
  - аналітичний метод – для мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
  - індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
  - дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
  - проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

9. Методи контролю

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування. Письмовий контроль у вигляді контрольних робіт, самостійних письмових робіт (рейтингових індивідуальних завдань, практичних робіт), термінологічних диктантів, поточного тестування, аудиторної контрольної роботи.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, тестування. Підсумковий контроль – екзамен.

Програмові вимоги

1. Визначення понять: залежність, адикція, зловживання, звикання, азартна поведінка, надцінне захоплення, патологічний потяг, нав'язливість, компульсія.
2. Взаємодія індивіда з реальністю в нормі та при різних типах девіантної поведінки.
3. Діагностика на основі характерних ознак делінквентного типу девіантної поведінки.
4. Діагностика на основі характерних ознак адиктивного типу девіантної поведінки.
5. Діагностика на основі характерних ознак патохарактерологічного типу девіантної поведінки.
6. Застосування методів і засобів фізичної культури (ФК) для корекції різних типів девіантної поведінки.
7. Чинники формування адиктивної поведінки.
8. Концепція адиктивного потенціалу.
9. Нейрофізіологічні моделі формування залежних розладів.
10. Психологічні моделі формування залежних розладів.
11. Нейрофізіологічний вплив фізичних вправ на корекцію залежностей.
12. Класифікація психічно активних речовин (ПАР) та їх вплив на дитячий організм.
13. Вікові та гендерні особливості адикцій.
14. Соціологічні, сімейні, психологічні та біологічні аспекти залежної поведінки.
15. Види адикцій та розрізняти хімічні та нехімічні залежності.
16. Основні мотиви при формуванні адиктивних розладів у дітей та підлітків для запобігання конфліктів та правопорушень в шкільному та позашкільному середовищі.
17. Психодинаміка адиктивних розладів і враховувати її негативні прояви при проведенні занять з фізичної культури.
18. Критерії залежності.
19. Основні риси залежної особистості.
20. Загальний аналіз розладу особистості.
21. Методики психологічної діагностики залежності.
22. Навички діагностики схильності до адиктивної поведінки на основі рухових та тілесних дисфункцій.
23. Можливості фізичної культури та її вплив на психічні та фізичні можливості дітей різного віку та їх здоров'я.
24. Оцінка соціальної ролі ФК та її вплив на формування особистості школяра та його світогляд.
25. Місце фізичної культури в системі цінностей «Здоровий спосіб життя».
26. Методи і засоби фізичної культури і спорту, які можна використовувати для корекції адиктивної поведінки.
27. Роль і місце вчителя фізичної культури в запобіганні розвитку антисоціальних залежностей та адиктивної поведінки у школярів.
28. Клінічна картину та стадії розвитку алкоголізму та при підлітковому алкоголізмі.
29. Психологічні чинники формування алкогольної адиктивної поведінки та шляхи її мінімалізації чи усунення.
30. Основні ознаки токсичної залежності та форми адиктивної поведінки при токсикоманії.
31. Засоби і методи корекції і профілактики алкоголізму та токсикоманії засобами адаптивної фізичної культури та екстремального спорту
32. Види наркотиків та психотропних речовин.
33. Механізм впливу на організм школярів.
34. Ранні ознаки у дітей і підлітків вживання наркотичних речовин.
35. Основні симптоми наркотичної залежності та психологічні чинники формування наркоманії.

36. Психологічні чинники формування наркотичної адиктивної поведінки та шляхи її мінімізації чи усунення.
37. Засоби і методи корекції і профілактика наркоманії засобами адаптивної фізичної культури та екстремального спорту.
38. Особистісні риси патологічних гемблерів при ігровій залежності.
39. Діагностика ознак у дітей і підлітків при сексуальній залежності.
40. Культурна (релігійна та фанатична) психічна залежність особистості та шляхи їх подолання.
41. Харчова залежність та її основних ознак при булемії та нервовій анорексії.
42. Ознаки спортивної адикції.
43. Засоби та методи фізичної культури, які використовуються для корекції адикцій нехімічного походження.
44. Ознаки комп'ютерної адикції.
45. Труднощі міжособистісного спілкування у дітей та підлітків та діагностика ознак залежності від соціальних мереж.
46. Методики визначення порушення любовних взаємин та невротичних потреба в любові.
47. Методи, засоби та різні форми фізичної культури, які застосовуються для корекції соціальних залежностей.
48. Критерії співзалежності та біологічні і соціальні передумови їх розвитку.
49. Виявлення і корекція співзалежності через форми патологічної поведінки.
50. Знання щодо прокрастинації та методи її корекції.
51. Методи і засоби адаптивної фізичної культури для корекції патологічних форм поведінки.
52. Інші засоби фізичної культури, що використовуються для профілактики патологічної поведінки.

Зразок екзаменаційної роботи

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Освітній рівень магістр

Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

Семестр 3

Навчальна дисципліна Корекція адитивних станів засобами фізичної культури

БІЛЕТ № 1

1. Труднощі міжособистісного спілкування у дітей та підлітків та діагностика ознак залежності від соціальних мереж.
2. Основні ознаки токсичної залежності та форми адиктивної поведінки при токсикоманії.
3. Діагностика на основі характерних ознак делінквентного типу девіантної поведінки.
4. Інші засоби фізичної культури, що використовуються для профілактики патологічної поведінки.

Підсумкова оцінка з дисципліни згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів університету в систему оцінювання за шкалою ECTS

Критерії оцінювання знань та вмінь студентів

«А» виставляється у разі, якщо студент:

- постійно готувався до занять та згідно з програмою дисципліни глибоко та всебічно розкривав зміст питань, які обговорювалися.
- показав вміння формулювати висновки та узагальнення за питаннями теми, здатність аналізувати навчальний матеріал;
- аргументовано та логічно викладав матеріал, володіє культурою мови;
- виявляв творчий підхід до виконання індивідуальних проектів і творчих завдань;
- акуратно оформлював завдання для самостійної роботи;
- виконав завдання модульного контролю.

«В» виставляється у разі, якщо студент:

- розкривав згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорювалися;
- робив узагальнення та висновки з окремих питань; логічно викладав свої знання;
- виконував завдання для самостійної роботи;
- виконав завдання модульного контролю, але недостатньо використовував додаткову літературу, допускав під час усних відповідей чи письмового тестування окремі неточності.

«С» виставляється у разі, якщо студент:

- розкривав згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорювалися;
- формулював висновки з окремих питань;
- брав участь у виконанні творчих завдань;
- виконував завдання для самостійної роботи;
- виконав завдання модульного контролю, але недостатньо використовував додаткову літературу, під час усних відповідей не досить повно й аргументовано викладав матеріал, а при письмовому тестуванні допускав окремі неточності, не проявив творчого підходу до виконання індивідуальних завдань.

«D» виставляється у разі, якщо студент:

- відповідав на окремі питання, які обговорювалися;
- формулював висновки з окремих питань;
- виконував завдання для самостійної роботи;
- виконав завдання модульного контролю, але допускав окремі неточності під час усних відповідей, тестування; не виявляв належної активності при обговоренні питань, старанності при виконанні завдань для самостійної роботи; недостатньо використовував додаткову літературу; неохайно виконував індивідуальні завдання

«E» виставляється у разі, якщо студент:

- відповідав на окремі питання, які обговорювалися;
- виконував завдання для самостійної роботи;
- виконав завдання модульного контролю, але допускав окремі неточності під час усних відповідей, тестування; не виявляв належної активності при обговоренні усних питань, старанності при виконанні завдань для самостійної роботи;
- недостатньо використовував додаткову літературу; неохайно виконував індивідуальні завдання; виконав не всі завдання для самостійної роботи

«FX» виставляється у разі, якщо студент:

- поверхнево розкривав зміст питань, які розглядалися;
- допускав суттєві помилки під час усних та письмових відповідей;
- поверхнево ознайомився з рекомендованою літературою;
- неохайно виконав завдання для самостійної роботи;
- не виявляв активності на заняттях при обговоренні питань;
- допускав окремі неточності під час усних відповідей (будуючи свою відповідь на

звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення), тестування; не виявляв належної активності на заняттях, старанності при виконанні завдань для самостійної роботи; недостатньо використовував основну та додаткову літературу; неохайно виконував індивідуальне завдання.

«F» виставляється у разі, якщо студент, відвідуючи заняття:

- поверхнево розкривав зміст питань, які розглядалися;
- допускав суттєві помилки під час усних та письмових відповідей, тестування;
- поверхнево ознайомився з рекомендованою літературою;
- не виконав завдання для самостійної роботи;
- не виявляв активності на заняттях при обговоренні питань;
- на підсумковому занятті не вміє навіть відтворити зміст окремих питань, передбачених програмою дисципліни;
- не виконав завдання модульного контролю.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Види роботи	Номер семінарського заняття										КСР	ДР	Е	разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
ПО	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100				35
КСР											100			10
ДР												100		5
Е													100	50
Разом														100

ПО-поточне оцінювання

КСР – контроль самостійної роботи

ДР – додатковий результат

Е -екзамен

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- **90-100 балів** – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- **70-89 балів** – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- **50-69 балів** – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі

навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

До методичного забезпечення належить: конспект лекцій, розроблені плани семінарських занять і списком рекомендованої літератури, розроблені тестові завдання до тем, завдання на самостійну роботу, практичні завдання, програмові вимоги до екзамену, форми контролю.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Навчальна дисципліна «Корекція адиктивних станів засобами фізичної культури» передбачає використання мультимедійного обладнання (комп'ютер, проектор).

14. Рекомендована література

Основна

1. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання: в 2-х т. / під заг. ред. Т.Ю.Круцевич. Київ: Олімпійська література, 2012. Т.2. 368 с.
2. Максимова Н.Ю. Психологічні аспекти профілактики алкоголізму і наркоманії підлітків: Методичний посібник. – К.: ІСДО, 1995. – 144 с.
3. Максимова Н.Ю., Мілютіна К.Л., Піскун В.М. Основи дитячої патопсихології: Навч. посібник. – К.: Перун, 1996. – 464 с.
4. Максимова Н.Ю., Толстухова С.В. Соціально-психологічний аспект профілактики адиктивної поведінки підлітків та молоді.–К., 2000.– 200 с.
5. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки: навчальний посібник. К.: ВПУ «Київський університет», 2002. 308 с.
6. Максимова Н. Ю. Психологія девіантної поведінки: навчальний посібник. К.: «Либідь», 2011. 384 с.
7. Профілактика ВІЛ/СНІДу, наркоманії, алкоголізму серед учнів і студентів: В 3 т. / Кириленко М. І., Корнієнко І. О., Лисенко О. А., Максимова Н. Ю., Марінушкіна О. Є. / В.Г. Панок (ред.), І.І. Цушко (ред.) — К.: Ніка-Центр, 2005. — 248с.

8. Формування навичок здорового способу життя в дітей і підлітків / Н.Ю.Максимова, А.Й.Капська, О.Г.Карпенко, Н.Л.Лук'янова, Н.Б.Підлісна, О.П.Коструб, О.В.Вінда, І.Г.Сомова, М.М.Галябарник, І.І.Цушко. – К.: Ніка-Центр, 2001
9. Христук О. Л. Психологія девіантної поведінки: навчально-методичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2014. 192 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/380/1/...B8.pdf>

Додаткова

1. Багучарова О.І. Здоров'я в структурі життєвих перспектив сучасної молоді.// Психологія. Збірник наукових праць. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, Випуск 17, 2002, С.210 – 213.
2. Роль засобів масової інформації та інших джерел у формуванні здорового способу життя у молоді. /О.Яременко, О.Балакірева, Н.Бутенко, О.Вакуленко та ін. – К.: Український інститут соціальних досліджень, 2000. – 111с.
3. Сущенко Л.П. Соціальні технології культивування здорового способу життя людини. – Запоріжжя: ЗДУ, 1999. – 308 с.
4. Формування здорового способу життя: Навч. посіб. для слухачів курсів підвищення кваліфікації державних службовців / О.Яременко, О.Вакуленко, Л.Жаліго, Н.Комарова та ін. – К: Український інститут соціальних досліджень, 2000. – 232с.
5. Щелкунов А.О. Психологічна і педагогічна структура динаміки розповсюдження наркоманії та шкідливих звичок серед школярів різних вікових груп // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2004. – № 17. – С. 38 - 47.
6. Вікторія Свідовська. Адиктивна поведінка підлітків як проблема наукового дослідження. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2020. Випуск 6. С. 108–114.
7. Шинкарук А.І. Розвиток моторики і психіки: проблема активності та свободи: [монографія]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2012. 200 с.

15. Інформаційні ресурси

- http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/SoPs/2009_1/index.htm
<http://posibnyky.vntu.edu.ua/psihol/1rozdr111.htm>
[http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya - kulinich io](http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya_-_kulinich_io)
http://www.aratta-ukraine.com/books_ua.php?id=6